



Datum 2019-09-17  
Diarienummer 0896/19

Regeringskansliet  
Infrastrukturdepartementet  
i.remissvar@regeringskansliet.se  
fredrik.von-malmborg@regeringskansliet.se

## **Göteborgs Stads remissvar gällande promemorian Förbättrat genomförande av EU-direktivet om energieffektivitet – Individuell mätning av värme och tappvarmvatten i befintlig bebyggelse**

Göteborgs Stad har givits möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Stadsledningskontoret har skrivit detta tjänstepersonsytttrande efter hörande av berörda förvaltningar och bolag.

### **Generella synpunkter**

Det är rimligt att de fastigheter som har en hög energianvändning ska ha individuell mätning och debitering (IMD) för värme och varmvatten installerat för att få veta mer om fastighetens brister och ges möjlighet att genomföra åtgärder. Kravet på IMD behöver dock inte installeras på fastigheter med låg eller normal energianvändning då energieffektiviseringspotentialen är begränsad och det troligtvis finns andra åtgärder för dessa som är mer effektiva. Besparingen genom ett generellt krav på IMD är tveksam. I några fall har energianvändningen till och med ökat vid installationer. Vid en installation av IMD sitter mätningen oftast nära slutanvändaren och omfattar då inte systemets tomgångsförluster vilka kan vara en betydande del av fastighetens totala energianvändning. Både värmesystemet och varmvattencirkulationen har oftast stora tomgångsförluster och de märks inte med IMD och där har mätningen inte någon effekt.

### **Individuell mätning och debitering av värme**

Göteborgs Stad är generellt sett inte positiva till ett införande av individuell mätning och debitering av värme i lägenheter. Ställningstagandet grundar sig i Göteborgs Stads erfarenheter från det allmännyttiga bolaget Förvaltnings AB Framtidens förvaltande dotterbolag och kan sammanfattas enligt nedan:

- I de flesta fall har hyresgästerna i praktiken endast liten eller ingen möjlighet att påverka värmeåtgången i den egna lägenheten. Yttre faktorer såsom om bostaden är placerad i ytterdelen av fastigheten

(där värmeläckaget till den omgivande miljön oftast är störst) eller i mitten styr i hög grad den individuella lägenhetens värmeåtgång vilket komplicerar införande och motverkar rättviseaspekten vid IMD.

- I de fastigheter där det under flera år prövats att låta hyresgästerna få större möjlighet att påverka inomhustemperaturen är erfarenheten att det inte resulterar i någon nettobesparing av värme.
- Det finns ingen potential för lönsamhet för införande av IMD av värme i AB Framtidens fastighetsbestånd.

Ställningstagandet ligger i linje med branschorganisationen Sveriges Allmännyttas (tidigare SABO) bedömning av förslaget. Sveriges Allmännytta anser att införande av IMD av värme leder till ökade kostnader för fastighetsägarna och därmed höjda hyror, utan att energianvändningen minskar. De anser vidare att om man tvingar in fastighetsägare i IMD av värme försvinner alla ekonomiska incitament för att energieffektivisera och det blir svårare för Sverige att uppnå EU:s energieffektiviseringsmål.

IMD av värme kan i många fall uppfattas som ett orättvist system. Fastigheter har normalt sett inte byggts för att minska värmeöverföring mellan olika delar i fastigheten utan den isolering som finns mellan lägenheter är avsedd för att minska ljudstörningar.

## **Individuell mätning och debitering av tappvarmvatten**

Göteborgs Stad har en positiv inställning till införande av mätning av tappvarmvatten vid ombyggnation av flerbostadshus med hänsyn till att kravet möjliggör undantag om det inte är tekniskt genomförbart eller proportionellt i förhållande till möjliga energibesparingar eller om fastighetsägaren presenterar en plan för genomförande av konkreta energieffektiviserande åtgärder som leder till bättre energiprestanda än gränsvärdena. Kravet på att fastighetsägaren i båda fallen tydligt måste kunna visa detta för varje enskild byggnad är dock kostnadsdrivande och bör tas bort.

Flera av Framtidenkoncernens dotterbolag har infört eller håller på att införa individuell mätning och debitering av tappvarmvatten i befintligt bestånd. Den samlade praktiska erfarenheten är att mängden sparad energi, sparad vatten och graden av lönsamhet varierar mellan olika fastigheter.

## **Primärenergital som gränsvärde**

Göteborgs Stad anser att det är mer lämpligt att använda de befintliga klassningarna i energideklarationerna istället för ett numeriskt värde i form av primärenergifaktorer. Att införa ett nytt beräkningssystem är både förvirrande och medför onödiga kostnader utan att ge några tydliga fördelar. De invändningar som anges i promemorian bör kunna lösas med övergångsregler. Dessutom är det troligt att begreppet primärenergi kommer

att minska i betydelse efter regeringens skrivelse om byggnaders energiprestanda (Skr. 2018/19:152) från den 13 juni 2019. I både Finansdepartementets promemoria om ändring i plan- och byggförordningen och Boverkets remittering av ändring i Boverkets byggregler föreslås primärenergifaktorer ersättas med viktningsfaktorer vid beräkning av byggnaders energiprestanda.

Med vänliga hälsningar  
Magnús Sigfússon  
Direktör Stadsutveckling  
E-post: [magnus.sigfusson@stadshuset.goteborg.se](mailto:magnus.sigfusson@stadshuset.goteborg.se)  
Telefon: 031-368 01 12